

سیاست بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران در خصوص فناوری مالی

ارائه در چهارمین جلسه کارگروه تخصصی بانکداری، پرداخت و خدمات الکترونیک ستاد توسعه فناوری اطلاعات، ارتباطات و فضای مجازی
معاونت علمی ریاست جمهوری

۹۷/۰۸/۲۹

➤ انتشار سند «سیاست بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران در خصوص فناوری مالی» در مهرماه ۱۳۹۶

➤ اهداف تدوین سند:

✓ پرهیز از هرج و مرج و آشفتگی در بازارهای پولی و مالی

✓ بهره‌گیری بهینه از نوآوری‌ها برای ارائه خدمات بهینه به مردم

➤ چالش‌ها و مسائل بومی:

✓ در نظر داشتن پدیده‌های بومی مثل موسسات مالی غیرمجاز و تورم مزمن

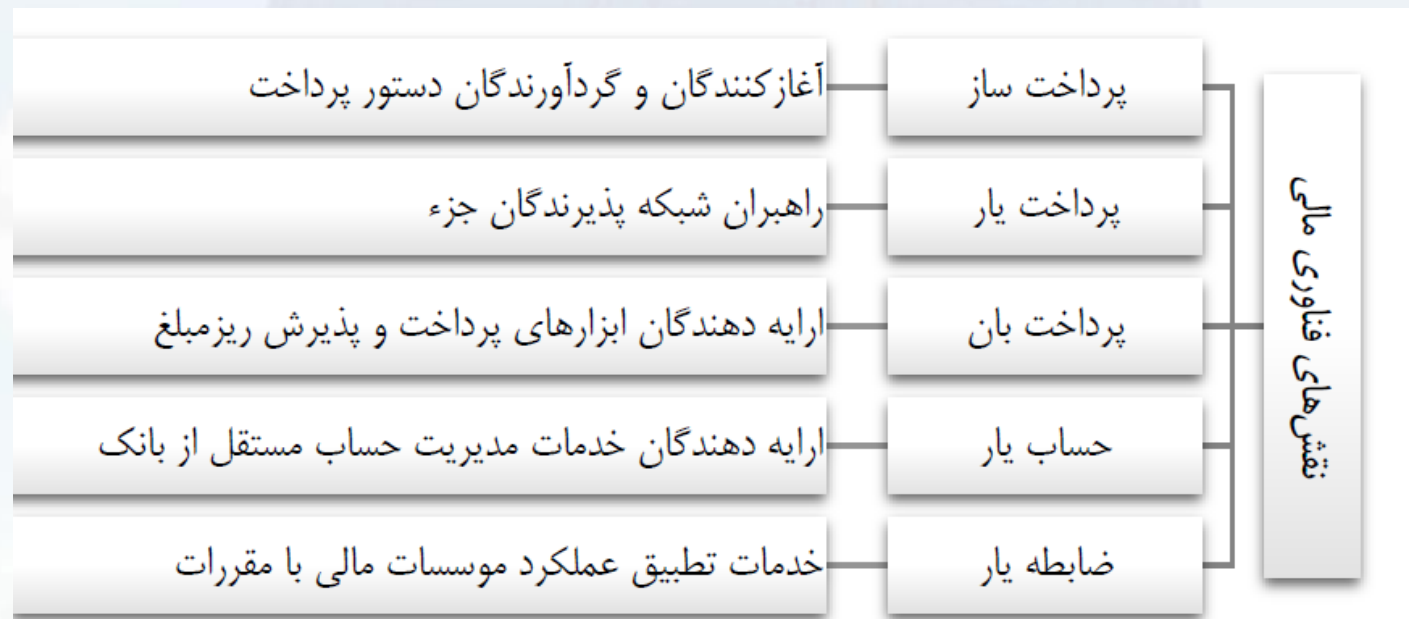
✓ عدم ایجاد محملی برای توسعه بازار پولی غیرمجاز در قالب فناوریان مالی

➤ ترسیم چارچوب کلی سیاست بانک مرکزی با نگاه به تجارب جهانی و در نظر گرفتن مسائل بومی.

➤ رئوس سیاست‌های بانک مرکزی در حوزه فناوری مالی

- تعریف نقش‌ها و چارچوب‌های کاری به جای ارائه مجوز (رویکرد سنتی برای نهادهای پولی)
- ارتباط فناوران مالی با موسسات دارای مجوز از بانک مرکزی در یک نظام سلسله مراتبی
- مدیریت ریسک و تطبیق با مقررات بر عهده موسسات زیر نظر بانک مرکزی
- بهره‌مندی موسسات اعتباری از امکانات جذب مشتری و فروش خدمت و محصول فراهم شده توسط فناوران مالی
- تسهیل بهره‌مندی فناوران مالی از زیرساخت‌های شبکه پرداخت و تبادل اطلاعات بین بانکی
- تعیین ضوابط دسترسی به اطلاعات دارندگان و پذیرندگان کارت توسط بانک مرکزی
- لزوم رعایت ضوابط مبارزه با پولشویی و تامین مالی تروریسم، عدم خلق پول بدون ضابطه، و تبعیت از مقررات و سیاست‌های ارزی

کشور

**اقدامات انجام شده در خصوص
فعالیت پرداختیاران در زیست بوم صنعت پرداخت**

گام‌های نخست در معرفی بازیگران جدید در زیست‌بوم صنعت پرداخت

□ بررسی مخاطرات ارائه خدمات پرداخت در قالب شرکت‌های پرداخت‌یار و راهکارهای مقابله با آن

• تجمیع وجوه (عدم ضمانت تسویه با پذیرنده)

✓ راهکار:

Escrow Accounting ▪

• عدم احراز هویت پذیرندگان پشتیبانی شده

✓ راهکار:

▪ ثبت اطلاعات و اصالت سنجی پذیرندگان پشتیبانی شده در سامانه جامع پذیرندگان شاپرک

گام‌های نخست در معرفی بازیگران جدید در زیست‌بوم صنعت پرداخت

□ برگزاری جلسات هم‌اندیشی در بانک مرکزی ج.ا.ا. با حضور نهادهای مختلف شامل:

- انجمن فین‌تک
- شرکتهای فعال در حوزه‌های مختلف فین‌تک
- نهادهای نظارتی:
 - دادستانی کل کشور
 - سازمان بازرسی کل کشور
 - واجا
 - پلیس فتا
- شرکت شاپرک
- شرکتهای ارائه دهنده خدمات پرداخت

□ تدوین و ابلاغ مستندات اولیه در حوزه فناوری‌های مالی در مهر ماه ۹۶:

- مستند «سیاست بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران در خصوص فناوری مالی» در خصوص نقش‌های فناوری مالی
- ویرایش اول مستند «الزامات، ضوابط و فرایندهای اجرایی فعالیت پرداخت‌یاران و پذیرندگان پشتیبانی شده در نظام پرداخت کشور»

معرفی پرداخت یاران و پذیرندگان پشتیبانی شده در زیست بوم صنعت پرداخت کشور

□ معرفی پرداخت یار:

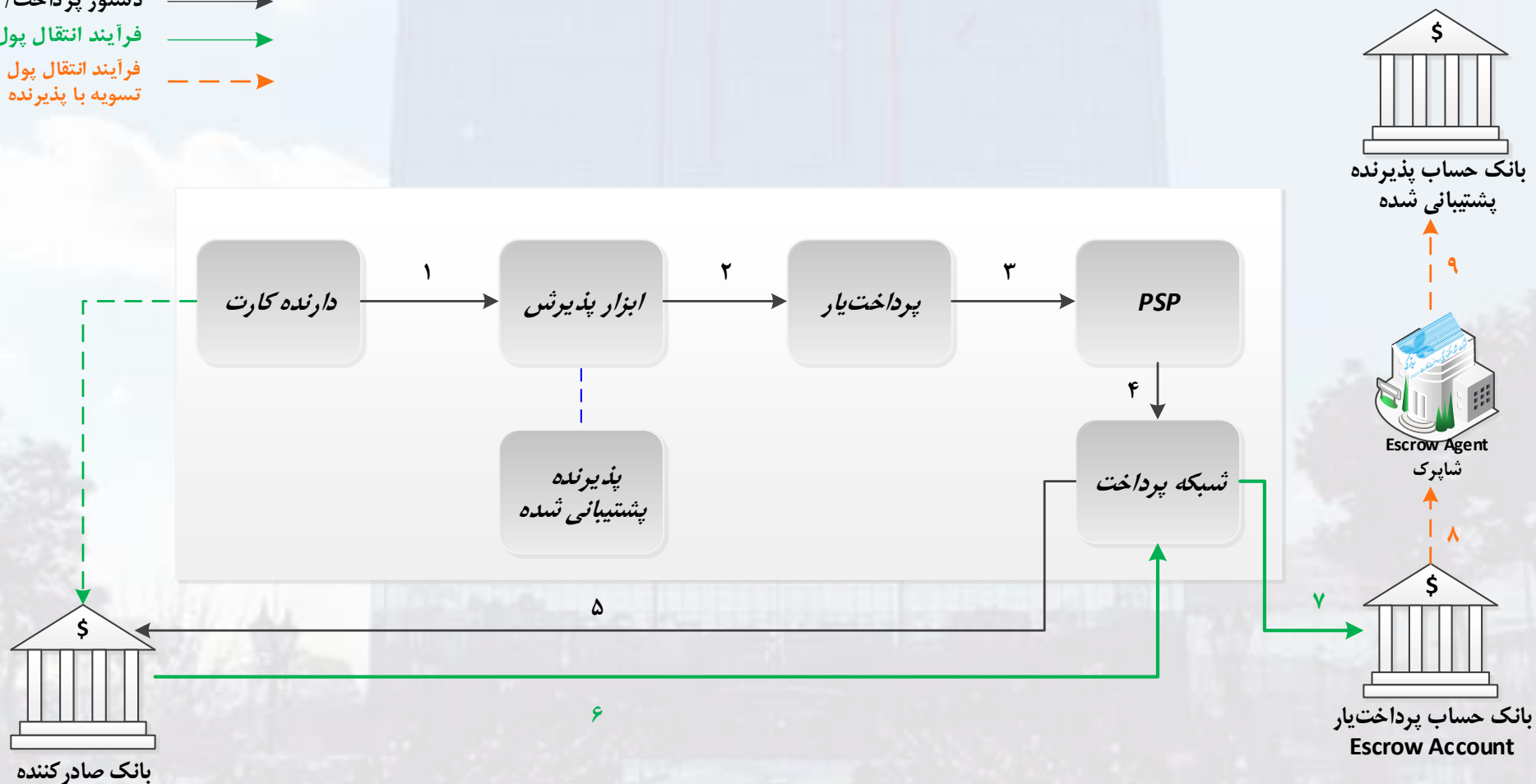
- شخص حقوقی ثبت شده وفق قوانین و مقررات موضوعه جمهوری اسلامی ایران است که در قالب تجمیع وجوه و بر مبنای اخذ کارمزد، به ارائه مدل های متنوع تسویه و خدمات ارزش افزوده به «پذیرندگان پشتیبانی شده» می پردازد.

□ معرفی پذیرنده پشتیبانی شده:

- شخصی حقیقی یا حقوقی است که از طریق انعقاد قرارداد با «پرداخت یاران» و با استفاده از درگاه های پرداخت در اختیار این شرکت ها، اقدام به فروش کالا یا خدمت خود می نماید.

انجام تراکنش و تسویه توسط پرداخت یار و پذیرنده پشتیبانی شده

- دستور پرداخت / احراز هویت
- فرآیند انتقال پول
- فرآیند انتقال پول جهت تسویه با پذیرنده پشتیبانی شده

فرایند تسویه با پذیرنده پشتیبانی شده از طریق شاپرک (Escrow Agent)

اقدامات اجرایی پروژه پرداخت یاری

□ اخذ بازخورد در خصوص مستندات پرداخت یاری از نهادهای حاکمیتی و نظارتی و بازیگران صنعت پرداخت کشور

- ابلاغ ویرایش سوم «سند الزامات، ضوابط و فرایند اجرایی فعالیت پرداخت یاران و پذیرندگان پشتیبانی شده در نظام پرداخت کشور» در تاریخ ۹۷/۵/۲۷

□ تدوین مستندات و الزامات مربوط به پرداخت یاران و پذیرندگان پشتیبانی شده:

- «فرایند آغاز به فعالیت پرداخت یاران در شبکه پرداخت الکترونیک کشور»
- «ضوابط و مقررات قرارداد میان شرکت ارائه دهنده خدمات پرداخت و پرداخت یار»
- «ضوابط و مقررات قرارداد میان پرداخت یار و پذیرندگان پشتیبانی شده»
- «چارچوب نظارت بر پرداخت یاران»
- «پروتکل وب سرویس های ثبت و پیگیری درخواست های متقاضیان در سامانه جامع پذیرندگان توسط شرکت های پرداخت یار»
- «الزامات فنی فعالیت پرداخت یاران در شبکه پرداخت کشور»
- «موافقت نامه ارائه خدمات پرداخت یاری»

□ به روز رسانی سایر مستندات و الزامات شبکه پرداخت، متناسب با نیازمندی های پروژه پرداخت یاری

اقدامات اجرایی پروژه پرداخت یاری

□ طراحی و پیاده سازی زیرساخت های فنی لازم:

- طراحی و پیاده سازی وب سرویس های لازم جهت تعریف پرداخت یار در سامانه جامع پذیرندگان شاپرک
- طراحی و پیاده سازی وب سرویس های لازم جهت تعریف پذیرندگان پشتیبانی شده در سامانه جامع پذیرندگان شاپرک توسط پرداخت یار
- طراحی و پیاده سازی سامانه تسویه با پذیرندگان پشتیبانی شده

□ انجام آزمون های فنی و امنیتی

□ عقد موافقتنامه با پرداخت یاران

✓ عقد موافقتنامه با اولین گروه از پرداخت یاران که فرایندهای فنی و اجرائی را با موفقیت به اتمام رساندند (۹۷/۶/۱۱)

(شرکت های: جهان ارتباطات نکا، اندیشه هوشمند رایان پارسی، توسعه فناوری و تجارت الکترونیک کارن، همراه پرداز زرین، هدایت هوشمند قرن، فناوری همراه همتا پردازش)

□ تعریف پرداخت یاران در سامانه جامع پذیرندگان شاپرک (در حال انجام)

□ مهاجرت پذیرندگان پشتیبانی شده به سامانه جامع پذیرندگان شاپرک (در حال انجام)

دستاوردها حضور پرداخت یار در زیست بوم صنعت پرداخت

□ توسعه فضای رقابت در ارائه خدمات پرداخت الکترونیک در کشور

□ ساماندهی و مدیریت ریسک کسب و کارهای درگاه های واسط

✓ مدیریت ریسک ناشی از تجمیع وجوه پذیرندگان پشتیبانی شده به واسطه Escrow Accounting

✓ شناسایی و احراز هویت پذیرندگان پشتیبانی شده از طریق سامانه جامع پذیرندگان شاپرک

□ فراهم نمودن امکان توسعه برای کسب و کارهای نوین فعال در حوزه فین تک و حمایت از آنها

پایان